

El Consell de centre-

Maria Antònia Munar. La nova presidenta del Consell mallorquí ha desallotjat el Partit Popular amb els vots de PSOE, IU, PSM, i UM.

El Consell Insular de Mallorca és governat, des de divendres passat, pel centre-esquerra, després de 8 anys de control del PP. L'acord dels partits abans en l'oposició, ha estat clos amb grans controvèrsies.

El Consell de Mallorca serà governat per forces del centre-esquerra. Cinc setmanes després de les eleccions municipals, l'acord ha estat possible entre els partits fins aleshores d'oposició. El PP no continuarà governant el Consell i Maria Antònia Munar substituirà Joan Verger al capdavant de la institució de govern de Mallorca.

El difícil pacte. Per desallotjar el PP (16 consellers-diputats d'un total de 33) de la presidència del Consell calia que PSOE (8), PSM (5), IU (2) i UM (2) es posassin d'acord. No ha estat fàcil i, de fet, en moltes fases de la negociació semblava que l'acord definitiu no seria possible. El principal problema ha estat, per al PSM i per a IU, acceptar que la incineradora de residus sòlids de Son Reus no es podia aturar. La campanya contra la incineradora ha estat protagonitzada per grups ecologistes com el GOB i Greenpeace –que fins i tot va ocupar durant un cap de setmana la incineradora, fent aturar les obres– amb el decidit suport de PSM i IU. La posició del PSOE i d'UM sempre ha estat favorable a la incineradora i els dos partits contraris s'han hagut de conformar amb un acord segons el qual el Consell aturarà la segona fase de construcció i impulsarà la recollida selectiva i el compostatge. Així i tot l'acord de govern ja ha rebut les primeres crítiques –molt matisades, això sí– per part de col·lectius ecologistes.

Un altre problema per a l'acord era el repartiment de responsabilitats en el nou organigrama i la posició d'IU, que no havia decidit si entrar o no en el govern. Segons ha pogut saber aquest setmanari, quan el PSOE va re-

Esquerra

nunciar a la presidència –que li pertocaria com a grup més votat– per facilitar l'acord, el PSM reclamà, com a tercera força, el màxim càrrec. IU es va oposar radicalment a una presidència en mans del PSM. La situació desembocava clarament en una presidència del partit que menys molestava el PSOE i IU, és a dir, UM. Aquest fet deixà el PSM en una incòmoda situació davant la seva militància. De fet, aprovar la presidència de Maria Antònia Munar va ser el motiu que més dificultà l'acceptació del pacte. En un llarg consell de direcció política, tingut el dia 5 i que es va allargar fins la mitjanit, les intervencions dels nacionalistes més crítics anaven en la direcció apuntada: no volien que Munar presidís la institució, a més d'haver de renunciar a la paralització de la incineradora. Finalment, i amb la posició clarament favorable al pacte per part dels principals dirigents del PSM, la militància acceptà l'acord signat, amb el resultat següent: 38 vots a favor, 22 en contra i 7 absències.

Dins IU no hi va haver tants problemes, segurament perquè la direcció, i especialment el coordinador general Eberhard Grosske, aconseguí una intel·ligent fórmula de pacte: IU donarà suport a un programa pactat, satisfent així la consigna del "programa, programa i programa", alhora que no entrarà en el govern del Consell. D'aquesta manera queda fora de la responsabilitat diària de la gestió, que s'endevina difícil al llarg dels quatre anys, i es reserva el paper d'oposició d'esquerra.

Ni del PSOE ni d'UM ha transcendit cap divergència pel que fa al pacte. Tant pels socialistes com pels nacionalistes de centre desallotjar el PP d'una institució com el Consell és un objectiu per ell mateix i assolir-lo és una victòria.

Quant a UM, hi ha un factor afegit que pot explicar el pacte. El partit de M. A. Munar fou aliat del PP fins el 92. Des d'aquells moments les difícils relacions amb el PP –i particularment entre Cañellas i Munar– es feren cada vegada més dolentes. El PP ha intentat amb tots els mitjans ensorrar UM: els van robar candidats en diversos pobles, el PP va canviar la llei electoral elevant al 5% l'escrutini mínim per obtenir representació amb l'objectiu inconfessat de deixar UM fora de les institucions. A més durant la campanya, Munar, Albertí i en general tot UM va ser objectiu d'atacs continus i greus per part de molts dirigents del PP que varen palesar un

Eberhard Grosske, tot i donar suport al pacte, serà fora del Govern insular i es convertirà en l'oposició d'esquerra.

Pere Sampol serà un dels dos vice-presidents i a més el PSM controlarà tres comissions, entre les quals hi ha la de Cultura.

Francesc Triay serà vice-president i el PSOE controlarà quatre comissions. La victòria, pel PSOE, ha estat desallotjar el PP.

clar ressentiment contra els nacionalistes... Davant la bel·ligerància conservadora, en UM, després de conèixer que les eleccions es donava el caràcter de partit frontissa al Consell, es va anar imposant la idea de no pactar amb els antics aliats. Durant més d'un mes Munar va dirigir tot un procés, perfectament controlat, adreçat a fer que els partits d'esquerra (PSOE, PSM i IU) arribassin a un acord previ entre ells i, posteriorment, fessin una oferta a UM. Essent el partit més petit del Consell, Munar va saber dirigir el procés cap a la situació que més avantatges tenia: que l'esquerra considerés que l'única possibilitat de desallotjar el PP passava per UM. Així va ser i a la fi l'acord es va fer possible i Maria Antònia Munar es convertí en presidenta del Consell.

El PP. Què passarà en el PP? Aquesta és la pregunta que tothom es fa i que ningú, de moment, no contesta. Joan Verger, que ara quedarà com a cap de l'oposició al Consell, és un dels líders populars. Està enfrontat al sector que envolta el president Cañellas i sovint l'han assenyalat com l'hipotètic successor si algun dia el president es retira. Tots els analistes coincideixen a afirmar que el pacte contra el PP del Consell és un torpede contra Canellas. Perquè Verger queda com l'agreuja, essent l'únic dirigent popular insular que no governa una institució, i tot per culpa dels *cañellistes* que els últims dos anys han cremat els ponts amb UM –Verger sempre ha tengut una relació més fluida i positiva amb Munar que la majoria dels seus companys de partit–; perquè la pèrdua del Consell intensificarà les diferències entre aquest sector i l'oficialista; perquè enmig de la tempesta del cas Sòller –en el qual no apareix Verger com a sospitós– un nou front de tensió pel PP ja li va molt bé a l'oposició...

Aquests dies circulen per Palma tota mena de rumors, però totes les suposicions asseguren que el cas Sòller afectarà políticament Canellas. Amb un sector crític cada vegada més clarament divergent dels *cañellistes*, una incriminació judicial de Canellas, d'algun conseller o de l'aparell del partit podria esdevenir el detonant d'una crisi interna de proporcions considerables. Especialment perquè els rumors apunten a un divorci, callat i dissimulat, entre la cúpula del PP a Madrid i Canellas. El president balear quasi sempre ha fet el que ha volgut i a Madrid ja li anava bé mentre aportàs els vots. Però en plena campanya anticorrupció del PP, les portades i informacions que han aparegut els darrers dies comencen a ser un llast per Aznar. En aquestes circumstàncies no és descartable que els crítics, amb Verger al capdavant, comencin a jugar fort.

Miquel Payeras